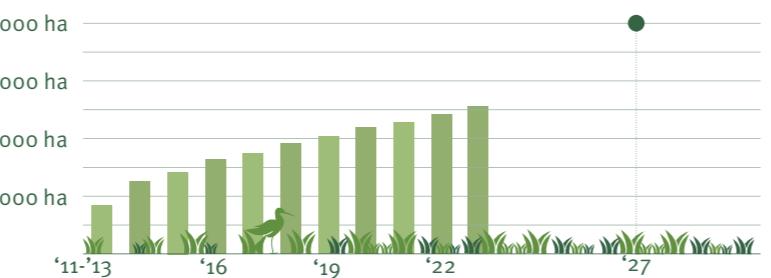

10^e Voortgangsrapportage Natuur

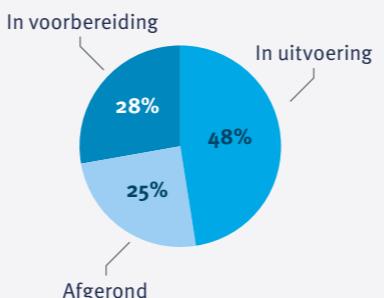
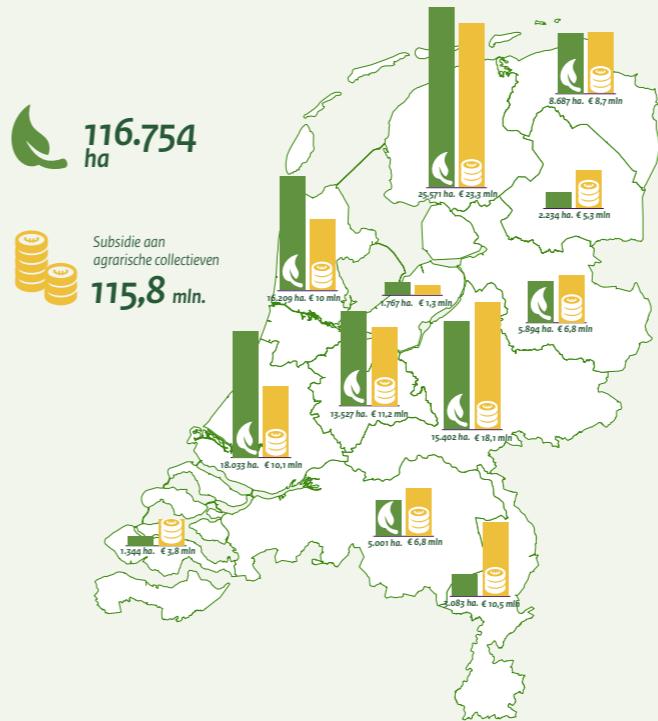
STAND VAN ZAKEN 2023

Natuurnetwerk Nederland

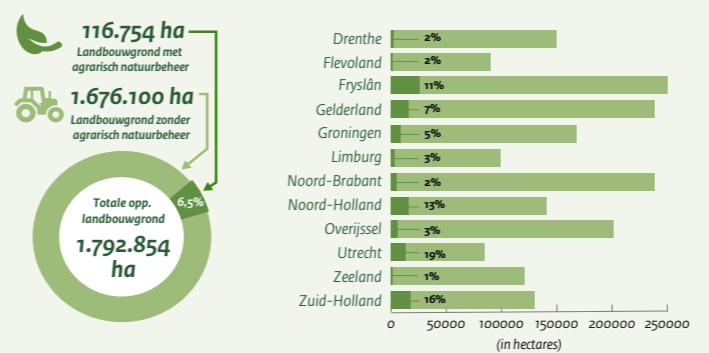
- Nederland heeft er in 2023 **1.968 hectare** nieuwe natuur bij gekregen.
- Het doel is om tussen 2011 en 2027 **80.000 hectare** extra natuur te hebben ingericht. Daarvan is eind 2023 **50.480 hectare** (63%) ingericht. Er is nog **29.520 hectare** (37%) te realiseren.
- In 2023 hebben provincies voor **499.446 hectare** € 164,5 miljoen aan natuurbeheer subsidies verstrekt.
- De omvang van de natuur op het land binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) bedraagt nu in totaal **704.811 hectare**.

Programma Natuur

Voor de eerste fase van het Programma Natuur heeft het Rijk circa € 600 miljoen beschikbaar gesteld en verdeeld over de individuele provincies. Eind 2023 hebben de provincies circa 25% van de afgesproken maatregelen (weergegeven in hectares) afgerond. Daarmee is het percentage afgerond verdubbeld ten opzichte van eind 2022. Van de areaalopgave is 48% in uitvoering.

Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb)

Eind 2023 valt in totaal 116.754 hectare landbouwgrond onder Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb). Dat is ruim 12.000 hectare meer dan eind 2022 (104.144 hectare). In 2023 is met € 115,8 miljoen ruim € 34 miljoen meer subsidie verstrekt dan in 2022 (€ 81,6 mln).

Aandeel agrarisch natuurbeheer in totaal landbouwgebied (in hectare)**Natuurkwaliteit**

Van de Nederlandse soorten die onder de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn vallen blijven de aantallen ongeveer gelijk, of nemen de aantallen licht toe (zie update indicator 3).

INDICATOR 3 Trend Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten						
Habitatrichtlijnsoorten (n=81)						
2011-2022	17%	28%	19%	14%	4%	19%
1990-2022	9%	21%	25%	20%	7%	19%
Vogelrichtlijnsoorten (n=190)						
2011-2022	13%	37%	6%	36%	8%	
1990-2022	10%	42%	23%	20%	6%	
Legenda						
● Sterke toename	● Matige toename	● Stabiel/Onzeker	● Matige afname	● Sterke afname	● Onvoldoende data	

Landelijke Bossenstrategie

Sinds de start van de uitvoering van de Landelijke Bossenstrategie in 2021 is er tot en met 2023 in totaal landelijk **1.436 hectare** nieuw bos gerealiseerd. Dit staat gelijk aan 4% van de totale bosuitbreidingsopgave van **37.400 hectare**. Verder is **3.007 hectare** natuurbos gerealiseerd.

De natuur in een notendop

Dit is een selectie van de stand van zaken van de natuur in Nederland eind 2023. In de 10e Voortgangsrapportage Natuur leest u wat de twaalf provincies en het Rijk in 2023 verder hebben gedaan aan behoud en herstel van de natuur.

Download de VRN en de onderliggende data via
www.bij12.nl/vrn

